

stora klimpar, hvilka stenfrusna föras på åkrarna samt kastas här och der på snödrifvorna. De sönderhackas om våren, utbreddas och gömmas i jorden, som vändes med spade och plog. I Lappmarken brukas den vanliga Norrländska plogen, som vänder åt en sida. Vidare harivas åkern och besås temligen tjockt. Säden nedmyllas med *handgräf* eller *gräsfharf*. Ungefär 8 dagar derefter, då gräsen börjat gro, plägar man lindrigt öfverfara åkrarna med *rifvor* eller krattor. Merändels är säningstiden slutad på en vecka. Potates sätts litet sednare. Man gör bänkar, 6 quarter breda. På dem sätts halfgrodda sädespotates, vid pass en half aln från hvarandra. Potatesåker rensas från ogräs midt i sommaren, ehuru detta icke alltid sker så ordentligt.

§. 23.

Om hösten aftages säden med skära, lägges i kasar första natten, sedan sättes den i skylar, hvilka efter torkningen *exas*, d. ä. sädeskärvarne påträskas lindrigt, hvar efter de, sedan det mesta affallit, förvaras till vinterkölden, då eftertröskningen sker. *Potates*, *rötter*, *rosvor* m. m. inbergas sednare på hösten eller mot slutet af September. Då ny åker upprödjdes, sker det med föga urval. Åkrarne pläga gödas hvart annat år. Hvad voxelbruk betyder, det vet

man icke i Lappmarken, knappt nog i hela Vesterbotten. Högst sällan plägar någon nybyggare träda sin åker eller lägga den i linda. Svedjande och sående af vinterråg är mig veterligt icke brukligt i Lappmarken. Annars odlas vinterråg i de södra Lappmarkerna. Man har äfven gjort försök dermed i Qvickjock, och den har lyckats under torra somrar; men, då regniga somrar infalla, har den skjutit för mycket i halm, men icke hunnit mogna. I Lycksele har aflidne Kronofogden Lindahl gjort försök med myrdikningar, och efter berättelse skola de hafva lyckats väl. Och hvarföre skola icke myrorna i Lappmarken kunna bringas till frugtbarhet, så väl som på andra ställen? Låt vara, att *torfsmossan* (*spagnum*), åt sig sjelf lemnad, i anseende till den korta sommaren och ringa höstvätan, icke så snart kan bringas till förruttelse, hvilken förvandling hålles för vara det förnämsta villkoret för hans frugtbarhet; men kan man icke genom tillhjälp af andra medel påskynda denna process? I Lappmarken är ingen brist på vanlig obrunnen hästgödsel, sophögar och urin. Det är otvifvelaktigt, att en blandning af allt detta jemte mossan skulle åstadkomma den herrligaste gödsel. Jag tror, att detta skulle medföra större gagn i en framtid, än att göda torra och steniga backar, för att befrämja gräsuxten. Så bruka de flesta nu